

Caracterizarea personajului-narator din opera *La hanul lui Manjoala* scrisa de I. L. Caragiale-a doua parte

Depaseste asadar stadiul otheadelor, al ciupiturii la care, e drept, "[l]-a-mpins dracul" si il vedem cum "cauta chibriturile" de zor impreuna cu ochioasa hangita: "caut eu incolo, caută cocoana-ncoace -ne-am intalnit piept in piept pe intunec... Eu obraznic, o iau bine-n brate si-ncep s-o pup... (...) Pesemne om fi cautat mult chibriturile, ca tilindrul lampii se racise de tot". Ce sa mai spunem - un tanar numai bun de victima pentru farmecele Manjoloaii.

Nu trebuie sa ne grabim in sa-l catalogam drept un epicureu. Inclinatia catre placerile vietii reprezinta doar o latura a naturii personajului. In acelasi timp, el este un om cu frica lui Dumnezeu, un om care isi poarta credinta cu simplitate, pentru ca nici prin aceasta nu iese din tiparele obisnuite: "dupa obiceiul apucat din copilarie, m-am intors sa vaz incotro e rasarind, sa ma-nchin". Faptul ca nu-si exacerbeaza pornirile religioase nu este de mica importanta. Sa reamintim reactia pe care o are dupa ce isi manifesta surprin derea ca nu exista icoane in odaie si cocoana Marghioala raspunde evaziv: "Da-le focului de icoane! d-abia prasesc cari si paduchi de lemn..." Tanarul nostru isi face linistit "cruce dupa datina", deci respecta un obicei - nu avem indicii ca ar fi mai patruns de credinta decat omul de rand - dar, inainte de acest gest, ii gaseste circumstante atenuante hangitei gandind "Femeie cu-rata!..." Reactia este importanta din doua motive: unul priveste pactul cu scenariul fantastic ce presupune ca autorul sa nu isi puna personajul in vreo ipostaza peste medie, celalalt - legat de primul - este pregatirea reactiei din final a tanarului care, la replica socrului "Era dracul asculta-ma pe mine", raspunde: "O fi fost (...) dar daca e asa, pocovnice, atunci dracul te duce, se vede, si la bune..." Un om cu credinta peste medie, care trece de nivelul obisnuitei, nu ar fi indraznit sa glumeasca in privinta celor intamplate. Dar asta ar fi insemnat si ca nici nu s-ar fi indoit vreo clipa de amestecul maleficului, iar dezideratul intretinerii ambiguitatii nu ar mai fi fost atins.

Sa adaugam la portretul personajului si simtul datoriei si al onoarei de care, chiar daca a uitat pentru ceva vreme, nu putem spune ca s-a dezis ca urmare a sederii in cuibul primitiv al cocoanei Marghioala. Cum se trezeste din torpoarea vinului de tamaioasa, isi aminteste de promisiunea facuta si, in ciuda insistențelor hangitei si a urgiei de afara, porneste la drum. Restul il cunoastem.

Avem aici un tanar nici prea serios, dar nu atat cat sa-l numim lipsit de onestitate, si nici prea inradacinat in cele sfinte, incat sa nu se bucure de cele lumesti - intr-un cuvânt un personaj credibil, lucru absolut necesar pentru a transmite cititorului experienta sa si pentru a-l face sa oscileze in interpretarea acestei experiente odata cu sine, cel puțin pana la un punct.